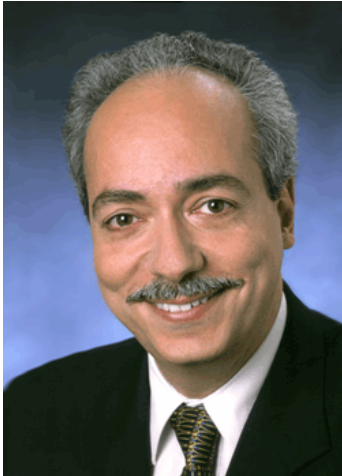

ԱՐՈՒԵՍ ԵՒ ՄՇԱԿՈՅԹ

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՎԻՐԹՈՒԿԱԼ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ԱՐԴԵՆ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Է

(«ԱՇՂԱԿ»Ի ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ՝ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԻՐԹՈՒԿԱԼ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՅ ԴՈԿՏՈՐ ԵՐՈՒԱՆԴ ՉՕՐԵԱՆԻ ՀԵՏ)

Տարիներ առաջ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութիւնը (ՅԲԸՄ) անհրաժեշտութիւն զգացած է (ի թիւս աշխարհի ամբողջ տարածքին գործող միութեան հայկական դպրոցներու) բանալ նաեւ հայկական այլ դպրոց մը՝ Միացեալ Նահանգներու Սիլիքոն Յովիտին մէջ՝ հայկական կրթութիւն ապահովելու այդ շրջանի հայ

աշակերտներուն: Գաղափարը վերածուած էր քիչ մը «խենթ» մտայնացման մը. մէկ անգամէն ստեղծել մեծ դպրոց մը, որ կը ծառայէ ո՛չ միայն այդ շրջանի, այլեւ (արհեստագիտական նուաճումներու միջոցով) ամբողջ աշխարհի հայութեան:

Այսպիսով, 4 տարի առաջ սկսած են համահայկական առաջին **վիրթուալ** համալսարանի կազմաւորման աշխատանքները: Տարիներ առաջ այդ գաղափարը տարօրինակ կը թուէր՝ կրթութիւն համացանցի միջոցով: Սակայն հայկական առաջին **վիրթուալ** համալսարանը արդէն իրականութիւն է, եւ 2009-ի 7 յունիսին արդէն սկսած է իր առաջին ամառնային շրջանի արձանագրութիւնները եւ դասընթացի 5 օրերու ընթացքին 382 հոգի իբրեւ ուսանող արձանագրուած է՝ ուսումնասիրելու կրթական համակարգի այս գերժամանակակից միջոցը: Առաջին արձանագրուողները 35 երկիրներէ են, որոնց կարգին՝ Ֆարորեան կղզիներ, Լիւքսամպուրկ, Վենեզուելա եւ Իւզայեքստան, ուր հայկական մեծ համայնքներ չկան, սակայն զարմանալիօրէն մեծ է հայերէն սորվիլ ցանկացողներուն թիւը:

ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆ

«Ազդակ» օրերս հարցազրոյց մը ունեցաւ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան Սիլիքոն Յովիտի մասնաճիւղի Նախագահ, համացանցային համալսարանի հիմնադիր եւ աշխատանքներու ղեկավար դոկտ. Երուանդ Չօրեանի հետ, որ կարճ ժամանակով Լիբանան կը գտնուէր՝ ներկայացնելու համալսարանի աշխատանքները. «Մեր նպատակն է գործածել համացանցին ընձեռած հնարաւորութիւնները առաւելագոյն ձեւով եւ հասնիլ հայկական նոր կրթական մակարդակի մը, որ կը համախմբէ հայերէն սորվիլ ցանկացողները՝ աշխարհի տարածքին», ըսաւ Երուանդ Չօրեան: Ան տեղեկացուց, որ *օն-լայն* համալսարանները նորութիւն չեն աշխարհի մէջ (տարածուած են), սակայն ՀԲԸՄ-ի այս կրթական կառոյցը հայկական իմաստով առաջինն է: Հայկական այս ծրագրի նախաձեռնողները, ինչպէս նշեց մեր զրուցակիցը, պէտք է օգտուին թէ՛ համաշխարհային փորձէն (համացանցային կրթութեան), թէ՛ ՀԲԸՄ-ի տարիներու կրթական գործունեութեան դրական արդիւնքներէն: «Ինչպէ՞ս գիտէք, այս միութիւնը հարիւր տարիներէ աւելի հայանպաստ գործունեութիւն ունի եւ կրթական ծրագիրները այդ գործունեութեան մէկ կարեւոր մասը կը կազմեն: Ամբողջ աշխարհի տարածքին գործող մեր ամենօրեայ վարժարաններու տարիներու փորձը, ինչպէս նաեւ ՀԲԸՄ-ի դպրոցներ ստեղծելու եւ վարելու վարպետութիւնը օգտակար կ'ըլլան այս համալսարանի գործունեութեան ընթացքին», ըսաւ Երուանդ Չօրեան:

Համացանցային համալսարանը այս ամառնային շրջանին 16 *մալթիմետիա* դասընթացք կ'առաջարկէ: Մասնակիցները կա՛մ կանոնաւոր ուսանողներ են (իւրաքանչիւր դասընթացքէն կը շահին 2 վարկանիշ-քրետի) կա՛մ ազատ ուսանողներ (առանց վարկանիշի ուսանողներ), որոնք կ'ուսանին արեւելահայերէն՝ սկսնակներու համար, արեւմտահայերէն՝ սկսնակներու համար եւ Հայաստանի հին պատմութիւն: Համալսարանին մէջ կայ երեք բաժին՝ լեզու, պատմութիւն եւ մշակոյթ (մշակոյթի բաժինը կ'ընդգրկէ ճարտարապետութիւն, երաժշտութիւն, գրականութիւն եւ գեղարուեստ) հայկական կրթութեան ամբողջ հարստութիւնը աշխարհի տարածքին լիարժէք

տարածելու նպատակը իրականացնելու համար համալսարանը իր ուսուցումը կ'իրականացնէ 5 լեզուով. հայերէն (արեւմտահայերէն եւ արեւելահայերէն) անգլերէն, ֆրանսերէն, ռուսերէն եւ սպաներէն: Այս մէկը կ'ենթադրէ, որ հայկական ուսումը հասանելի պիտի ըլլայ ինչպէս հայախօսներուն, այնպէս ալ՝ նշուած լեզուներուն տիրապետողներուն: Ինչպէս մեր գրոյցի ընթացքին նշեց Երուանդ Չօրեան, համալսարանով հետաքրքրուողները հիմնականը հայեր են կամ կիսով չափ հայկական ծագում ունեցողներ, ինչպէս նաեւ՝ հայկական մշակոյթով եւ պատմութեամբ հետաքրքրուողներ. «Այսօր Սփիւռքի մէջ հայապահպանման մեծ խնդիր կայ: Բազմաթիւ երկիրներ կան, ուր հայերը հայկական կրթութիւն ստանալու դիւրութիւն չունին: Ուրեմն, մեր նպատակն է հայկական կրթութիւն տալ բոլոր անոնց, որոնք զրկուած են ատոր հնարաւորութենէն: Երկրորդ՝ բոլոր անոնք, որոնք կը յաճախեն հայկական դպրոցներ կամ համալսարաններ (ըլլայ Չայաստանի կամ Սփիւռքի մէջ) եւ դասական ձեւով կրթութիւն կը ստանան, կրնան իրենց ստացած ուսումին վրայ անելացնել նաեւ այ՛ս համալսարանին կրթութիւնը՝ գործածելով արդիական միջոցները: Նպատակ ունինք համալսարանի ծրագիրներուն մէջ ընդգրկել մեծ թիւով երիտասարդներ՝ աշխարհի բոլոր կողմերէն՝ օգտուելով գիտութեան, համացանցի հնարաւորութիւններէն: Համացանցը նուէր մըն է մեզի պէս ցրուած ժողովուրդի մը համար», կ'ըսէ Ե. Չօրեան:

Համահայկական **վիրթուալ** համալսարանի առաջին **վիրթուալ** դասարանները բացուած են այս տարուան 14 յունիսին, եւ աշխատանքները կ'աւարտին 7 օգոստոս 2009-ին: Աշխարհի 22 երկիրներէ 150 ուսանող կը մասնակցի:

Տարբեր սերունդներու ներկայացուցիչ (17-էն 82 տարեկան) **վիրթուալ** դասընկերները իրենց **վիրթուալ** դասարաններ եկած են աշխարհի զանազան կողմերէն՝ Շանկհայէն, Պոլիսէն, Քորտոպայէն, Սիէթլէն, Քիւէն, Ամմանէն, Լա Յէյէն, Ռէյունիոն կղզիէն...

ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՈՒՄՈՒՄ, ԱՅԼ ՆԱԵՒ՝ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

«Դպրոցները, համալսարանները երկու կարելու բաներ կու տան ուսանողին. ուսուցում եւ կապ՝ ընկերներու, ուսուցիչներու հետ», «Ազդակ»ի հետ զրոյցի ընթացքին ըսաւ Երուանդ Չօրեան: Տեսականօրէն այս նոր ստեղծուած համալսարանը չի կրնար ապահովել կենդանի հաղորդակցութիւն՝ ուսանողներու միջեւ, կը զգացուի միջավայրի, մթնոլորտի պակաս, որուն մասին նոյնպէս մտածած են համալսարանի հիմնադիրները.

«**Վիրթուալ** համալսարանը պետք է նաեւ ձեւով մը ապահովէ այդ կապը: Այս համալսարանը միայն ուսում ստանալու համար չէ, մեկուսացած վիճակի մէջ ուսանելու համար չէ, այլեւ պետք է հաստատուի միջավայր մը, եւ ուսանողները իրենց դասընկերներուն եւ դասախօսներուն հետ հաղորդակցելու կարելիութիւններ եւ դիւրութիւններ պիտի ունենան», կ'ըսէ Երուանդ Չօրեան՝ աւելցնելով, որ ուսանողներու աշխատանքին 50 առ հարիւրը պետք է ըլլայ ուսումնական ծրագիրը, 50 առ հարիւրը՝ ուրիշներու հետ գործակցութիւնը: Այդ առումով պետք է ըլլան քննարկումներու անկիւններ, արագ նամակներ, տեսագրոյցներ, խաղեր, փորձարկման միջոցներ եւ այլ ծրագիրներ, որոնց մասնակցութեան համար նոյնպէս նիշեր կը տրուին ուսանողներուն. «Մասնակցութեան, երկխօսութեան, միւսներու հետ կապի մէջ մնալու հանգամանքը նոյնպէս պարտադիր է ուսանողներուն համար: Այդ մէկը նոյնպէս ուսումնական գործընթացին մաս կը կազմէ», կ'ըսէ Ե. Չօրեան:

ՀԱՄԱՑԱՆՑԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐ

2004-ին ՀԲԸՄ Սիլիքոն Յովիտի մասնաճիւղին նախաձեռնած եւ դրկտ. Երուանդ Չօրեանին ղեկավարած համահայկական **վիրթուալ** համալսարանի արուեստագիտութիւնը կատարելագործուած է Հայաստանի մէջ՝ Երեւանի պետական համալսարանի Տեղեկատուական արուեստագիտութիւնը կրթական եւ հետազօտական կեդրոնին մէջ: Համալսարանը կը համագործակցի նաեւ համացանցային կրթութեան միջազգային համբաւ ունեցող մասնագետներու հետ: Բովանդակութեան, նիւթի պատրաստման (հիմնականը՝ հայաստանցի) մասնագետներու գիտելիքներուն եւ փորձին վրայ:

Համագործակցած են Հայաստանի Գիտութիւններու

ազգային ակադեմիայի պատմութեան հիմնարկի,
 Երեւանի պետական համալսարանի եւ հայրենի այլ
 կրթական ու գիտական հիմնարկներու հետ:
 Համալսարանի ղեկավար Երուանդ Չօրեան նոյնպէս
 ներդրած է համակարգչային գիտութեան եւ
 մանրաէլեկտրոնային բնագաւառի իր փորձն ու
 գիտելիքները (դոկտ. Երուանդ Չօրեանին
 կենսագրականը ներկայացուցած ենք նիւթին կից):

«Համաշխարհայնացման այսօրուան պայմաններուն մէջ
 միակ ձեւը, որ ազգ մը կրնայ ինքն իրեն պաշտպանել, իր
 մշակոյթին, լեզուին, պատմութեանն ու ինքնութեան լաւ
 ծանօթանալն է: Յուսանք, որ համալսարանը այդ
 առումով իր դերը կը կատարէ», կ'ըսէ դոկտ. Ե. Չօրեան:
 Աշխատանքներ կը տարուին ունենալու համար
 համալսարանական միջազգային հաւատարմագիրներ:
 Համաշխարհային **վիրթուալ** համալսարանը արդէն
 ստացած է Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան
 նախարարութեան հաւատարմագիրը, իսկ միջազգային
 հեղինակաւոր համալսարաններու հետ գործակցելէ ետք
 ուսանողները կրնան համալսարանէ համալսարան
 վարկանիշ փոխադրել:

Դոկտ. Չօրեան նշեց, որ թէեւ համալսարանին մէջ
 բարձրագոյն կրթութիւն կը ստանան, այնուհանդերձ, այս
 համալսարանը մասնագետ պատրաստելու համար չէ:
 Իւրաքանչիւր բաժինին մէջ կայ տարբեր
 մակարդակներու իմացութեան չորս դասընթացք: Դիմող
 աշակերտը **վիրթուալ** քննութիւն կը յանձնէ, եւ
 քննութեան արդիւնքէն պարզ կ'ըլլայ, թէ ո՛ր
 մակարդակէն պետք է սկսի իր ուսումը: «Այս
 համալսարանը ուղղուած է որոշ տարիքի ուսանողներու:
 Անշուշտ, մանուկներու համար չէ: Յատկապէս ուղղուած
 է դպրոցներու երկրորդական դասարաններու
 աշակերտներուն եւ համալսարանի ուսանողներուն,
 ինչպէս նաեւ՝ բոլոր անոնց, որոնք կ'ուզեն հայեցի
 կրթութիւն ստանալ», կ'ըսէ գրուցակիցը՝ աւելցնելով, որ
 համալսարանը բոլորովին անվճար չէ. սահմանուած է
 խորհրդանշական վճարում մը, որպէսզի, վճարելով,
 ուսանողը աւելի լրջութեամբ հետեւի ուսման.
 «Հիմնական ծախսը, ինչպէս նշուեցաւ, ՀԲԸՄ-ի վրայ է»,
 ըսաւ ան: Ինչ կը վերաբերի ուսանողներու միջեւ
 կենդանի, դեմ առ դեմ կապ ստեղծելու

անհրաժեշտութեան՝ Ե. Չօրեան նշեց նաեւ, որ ուսանողներուն կարելորութիւն կը տրուի կրթական ծրագիրի շրջանակներու մէջ այցելել Հայաստանի պատմական եւ մշակութային վայրեր՝ այդ ձեւով թէ՛ մօտէն ծանօթանալու նիւթին, թէ՛ հաղորդակցուելով իրարու հետ:

ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆ

Համացանցային համալսարանի աշնանային շրջանի արձանագրութիւնը կը սկսի 31 օգոստոսին, կը շարունակուի մինչեւ 14 սեպտեմբեր, եւ կ'առաջարկէ այսօր ներկայացուող դասընթացքներու կրկնակին: Ամառնային շրջանի դասընթացքներուն վրայ, կ'աւելանայ նաեւ նոյն դասընթացքներուն յաջորդ փուլը (մաս 2), որուն կը մասնակցին ամառնային շրջանը աւարտած ուսանողները: 2009 թ. աշնանային շրջանը նոր դասընթացքներու շարք մը կ'առաջարկէ (հայկական ճարտարապետութեան ներածութիւն, մաս 1): Աշնանային 9 շաբաթեայ դասընթացքները կը մեկնարկեն 22 սեպտեմբերին: Իբրեւ եզրափակում՝ Երուանդ Չօրեան կ'ըսէ. «Հրաշալի է դասարաններու մէջ տեսնել **վիրթուալ** համալսարանի ուսանողներու շատ մեծ խանդավառութիւնը: ՀԲԸՄ-ի ամբողջական աջակցութեան շնորհիւ՝ այսօր մենք հայկական կրթութեան եզակի շրջանի մը ականատեսն ենք: Ես շատ ուրախ եմ, որ երագանքը իրականութիւն կը դառնայ. աշխարհի իւրաքանչիւր անհատ, ցանկութեան պարագային, կրնայ հայկական կրթութիւն ստանալ՝ այդպիսով իրականութիւն դարձնելով Համահայկական վիրթուալ համալսարանի նշանաբանը՝ «Հայկական կրթութիւն. միշտ, ամենուր»:

Յ. Գ. - Հայկական **վիրթուալ** համալսարանին կայքէջն է www.avc-agbu.org, ե-նամակ info@avc-agbu.org.

ԵՐՈՒԱՆԴ ՉՕՐԵԱՆ (ՀԱՄԱՌՈՏ ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ)

Երուանդ Չօրեան Հայկական վիրթուալ համալսարանի հիմնադիր եւ նախագահ:

Համակարգչային ճարտարագիտության
Մագիստրոսի տիտղոսը ստացած է Հարաւային
Քալիֆորնիոյ համալսարանէն,
Ելեկտրաարհեստագիտության
փիլիսոփայութեան դոկտորի տիտղոսը՝ ՄըքԿիլ
համալսարանէն եւ գործարարութեան
վարչագիտութեան մագիստրոսի տիտղոսը՝
Փենսիլվանիոյ համալսարանէն:

Երուանդ Չօրեան փոխնախագահ եւ գլխաւոր
գիտնականն է «Վիրաժ լոճիք» ընկերութեան:
Եղած է AT and T Bell labs թեքնիք խորհուրդի
անդամ: Ան ՅԲԸՄ Կեդրոնական վարչութեան
անդամ ընտրուած է անցեալ տարի՝
կազմակերպութեան 85-րդ ընդհանուր ժողովին:
Երուանդ Չօրեան նաեւ Հայաստանի ամերիկեան
համալսարանի հոգաբարձու է եւ ՅԲԸՄ Սիլիքոն
հովիտի մասնաճիւղին նախագահը:

Հեղինակած է աւելի քան 300 գիտական
յօդուածներ եւ 4 գիտական գիրքեր: Ստացած է
բազմաթիւ մրցանակներ՝ գիտական
աշխատանքներու համար եւ 21 արտօնագիրներ:
Ան «Արմ թեք քոնկրետ»ի ծրագրային նախագահն
է, իսկ վերջերս համակարգչային գիտութեան եւ
մանրաէլեկտրոնային բնագաւառի մէջ ունեցած
ձեռքբերումներուն համար արժանացաւ
Հայաստանի գիտութիւններու ազգային
ակադեմիայի «Արտասահմանեան անդամ»
տիտղոսին:

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

***Հայկական վիրթուալ համալսարանը արդէն 150
ուսանող ունի՝ աշխարհի 22 երկիրներէ:
Ահաւասիկ՝ քանի մը ուսանողի կարծիք, որոնք
տեղ գտած են համալսարանի մամլոյ
հաղորդագրութեան մէջ.***

«Կ'ողջունեմ այս ծրագիրը, որովհետեւ սայալը
հանրոյթի մէջ շատ ընկերներ կրնամ ունենալ
(Դանիէլ, Արժանթին, հայոց պատմութեան

դասընթացի ուսանող):

«Ասիկա իմ հայերենը սորվելու եւ լաւացնելու մեծ հնարաւորութիւն է: Իմ երկու տարեկան աղջիկս բոլոր բառերը կը կրկնէ ինծի հետ» (Կարինէ, Մոնթեվիտեօ, Ուրուկուէյ, սկսնակներու համար արեւմտահայերէն դասընթացի ուսանող, սպաներէնով):

«Նախորդ քանի մը տարիներուն շատ փնտռած եմ հայոց լեզուի դասընթաց: Այսպիսով, կրնաք պատկերացնել, թէ որքա՞ն հիացած եմ, որ վերջապէս այս հնարաւորութիւնը ստացայ» (Վան, սկսնակներու համար արեւմտահայերէն դասընթացի ուսանող):

«Կրկին շնորհակալութիւն ձեր փորձին համար, ինչպէս նաեւ՝ ամբողջ սփիւռքին հասանելի այս հրաշալի միջոցը գործածելու ինծի տրուած հնարաւորութեան համար» (Սամուէլ):

Պատրաստեց՝ ԱՆՈՒՇ ԹՐՈՒԱՆՅ

Printed from <http://www.aztagdaily.com>